

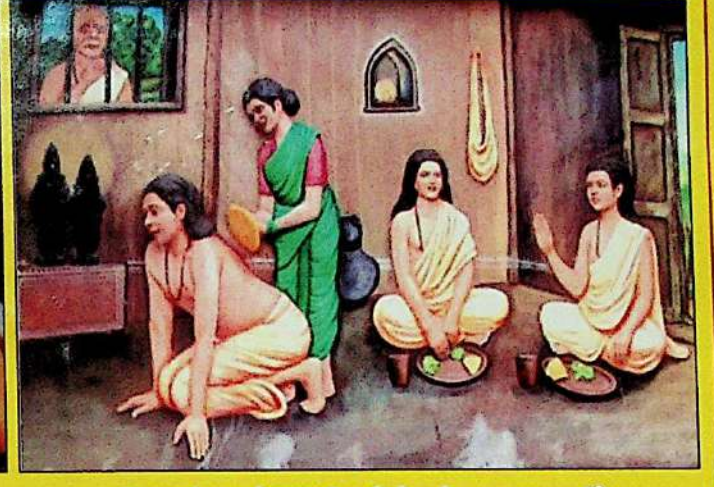
॥ संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई, यांची जन्मभूमी, लीलाभूमी, वास्तव्यभूमी, सिध्दबेट आळंदी देवाची ॥

सिध्दबेट केळगांव येथूनच ज्ञानेश्वर महाराजांनी योग सामर्थ्याने आपल्या भावंडांसमवेत भित्तच आकाशात उडविली व चांगदेवाला सामोरे गेले. (चांगदेव व ज्ञानदेव यांची भेट)

दानामध्ये दान श्रेष्ठ दान अन्नदान ।
येथे एक शित दिधल्या अन्न ।
कोटी कुळे होती उध्दरण ॥ एक एक शित खाती ।
कोटी कोटी यज्ञ होती ॥ म्हणून अन्नछत्र

सिध्दबेट, केळगांव येथे योग सामर्थ्याने श्री संत ज्ञानेश्वरांच्या पाठीवर मुक्ताईने मांडे भाजले.

Website : www.shreedattasevapratisthan.co.in

Email : shreedattasevapratisthan@gmail.com

Mob.: 9860071299

9860071299

Shri Datta Seva Pratisthan

॥ संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई, यांची जन्मभूमी, लीलाभूमी, वास्तव्यभूमी, सिध्दबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे ॥

॥ श्री पुर्णानंद महाराज ॥

॥ संत नान्देव महाराज ॥

॥ श्री तुकाराम महाराज ॥

॥ श्री निवर्तन ॥

॥ श्री विठ्ठल रुख्मिणी ॥

॥ श्री मुक्ताबाई महाराज ॥

आळंदी हे गाव पुण्यभूमी ठाव । दैवतांचे नाव सिध्देश्वर ॥
चौऱ्यांशी सिध्दांचा सिध्दभेटी मेळा । तो सुख सोहळा काय सांगू ॥
विमानांची दाटी पाहती सुरवर । वर्षताती भार सुमनांचे ॥
नामा म्हणे देवा चला तथा ठाया । विश्रान्ती घ्यावया कल्पवरीं ॥

संत ज्ञानेश्वर महाराज जन्म महोत्सव २०१९ (वर्ष १५ वे)

दानामध्ये दान श्रेष्ठ दान अन्नदान । येथ एक शित दिधल्या अन्न । कोटी कुळे होती उध्दरण ॥ एक एक शित खाती । कोटी कोटी यज्ञ होती ॥ म्हणून

सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठाण व श्री दत्तसेवा प्रतिष्ठाण अन्नछत्र

नोंदणी क्र.: एफ- ७३८०/सन १९९९ लातूर द्वारा आयोजित

भाविकांना नम्र अवाहन

॥ श्री निवृत्तीनाथ महाराज ॥

॥ श्री ज्ञानेश्वर महाराज ॥

॥ श्री सोपान महाराज ॥

॥ श्री मुक्ताबाई महाराज ॥

सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठाण व दत्तसेवा प्रतिष्ठाण सिध्दबेट केळगाव व समस्त ग्रामस्थ यांच्या संयुक्त विद्यमाने भाविक भक्तांच्या सेवेर्थ शुक्रवार दि. २३/८/२०१९ ते १२/०७/२०२० पर्यंत अन्नछत्र सुरु केले आहे. येथे दर्शनाकरिता येणाऱ्या भाविकांना दर गुरुवारी, पोर्णिमा व प्रत्येक एकादशीला दु. १२ ते ३ या वेळेत प्रसादाचा लाभ घेण्यासाठी ही सेवा सुरु केली आहे. इच्छुक भक्तांनी अन्नदानाकरीता आपल्या एक दिवसाची अन्नदानाची तारीख (दिवस) निश्चित करण्यासाठी रु.५१००/- श्री सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान व दत्त सेवा प्रतिष्ठान यांच्या नावे देणगी संस्थेच्या कार्यालयात जमा करावी व त्याची रितसर पावती घ्यावी. ज्या इच्छुक भाविकांना आपल्या इच्छेप्रमाणे अन्नदानाची देणगी द्यावयाची असेल त्यांनी सदर देणगी प्रतिष्ठान समितीकडे जमा करावी. ज्या अन्नदात्यांना गुप्त देणगी देण्याची इच्छा असेल त्यांनी सदर देणगी चेक/डी.डी./आर.टी.जी.एस. मार्फत प्रतिष्ठान समितीच्या खात्यात जमा करावी. तसेच वस्तू स्वरुपात अन्नदानाची मदत करण्याची इच्छा असल्यास भाविक भक्तांनी सदर वस्तू सिध्दबेट कार्यालय, केळगांव या ठिकाणी जमा कराव्यात.

अन्नछत्रात आपल्या कुटूंबाच्या सहभागासाठी सभासद नोंदणी सुरु आहे.

* आपले विनित *

श्री. विकास विठ्ठल मुंगसे
(अध्यक्ष, सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान)
श्री. दयानंद गोरीबा कोळी
(मुख्य मार्गदर्शक व संस्थापक, अध्यक्ष)

श्री. नंदकुमार ज्ञानीबा मुंगसे
(केळगावचे शिल्पकार, मा. सरपंच)
श्री. सुधिर विठ्ठल मुंगसे
(सचिव, सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान)

कृपया भाविकांनी / ग्रामस्थांनी या सुवर्णसंधीचा लाभ घ्यावा, ही नम्र विनंती.

Website : www.shreedattasevapratisthan.co.in

Email : shreedattasevapratisthan@gmail.com

Mob.: 9403101011

कार्यालय : माऊली बागेजवळ, आळंदी वॉटर हाऊस, सिध्दबेट, केळगांव, ता. खेड, जि. पुणे. मोबा.: ९८६००७१२९९

दान स्विकारणाऱ्या खात्याचा तपशिल नाव :- श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान वॉक :- स्टेट बँक ऑफ इंडिया, निलंगा खाते क्र. : 11559219345 IFSC Code : SBIN0003670

सिध्दबेट ग्राम विकास प्रतिष्ठान, केळगाव (शासनमान्य)

मु. केळगांव, पो. आळंदी (देवाची) ता.खेड, जि.पुणे.

॥ संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई, यांची जन्मभूमी, लीलाभूमी, वास्तव्यभूमी, सिध्दबेट ॥

सिध्दबेटाचा इतिहास

सिध्दबेट हे अतिप्राचीन स्थळ आहे. यामध्ये अजान वृक्षांची झाडे होती. येथे चौऱ्यांशी नवनाथी सिध्दपुरुषांच्या समाध्या असल्यामुळे याला चौऱ्यांशी सिध्दांचा सिध्दभेटी मेळा असे संबोधले जाते. ज्ञानेश्वर माऊलीचे वडील-विठ्ठलपंत व आई रुक्मिणी या दोघांचे एक जुने देऊळ चांगदेव महाराजांनी येथे बांधले आहे. सिध्दबेट परिसरात आंबा,पिंपळ, वड,करंज,कदंब, वगैरे गगनचुंबी नादरुकादी निसर्गरम्य विशाल झाडे आहेत.

इ.स. १२५६ पासून विठ्ठलपंत, रुक्मिणी व ज्ञानेश्वर माऊलींची कोपी (झोपडी) या ठिकाणी होती. निवृत्तीनाथ व मुक्ताबाई यांचे जन्मस्थान असलेले हे पवित्र ठिकाण असून या ठिकाणी इ.स. १२६८ पासून प्राचिन मंदिर व ओटा येथे आहे. इ.स. १२९० पर्यंत माऊलीच्या चारी भावंडांची क्रिडास्थाने, वास्तव भूमी व कर्मभूमी असलेले हे पवित्र स्थान आहे. या ठिकाणी वैदिक, वारकरी, वैष्णव संताची गीता, भागवत, रामायण यावर अनेक पारायणे करून पावन झालेली ही रम्य व पवित्र जागा आहे.

येथे सर्व वारकरी रंजले गांजलेले दिन-दुबळे सर्व अनुसुचित जाती - जमातीतील श्रद्धेय भक्त, मागास वर्गीय जाती बहिष्कृत (वाळीत टाकलेले) श्रद्धाळू भाविक, नाथपंथ, येथील देव व संत यांच्या दर्शनास अनादी कालापासून येत आहेत असा संदर्भ स्कंदपुराण व शिवपुराण, आळंदी महात्म्य सांगणारे संतांचे अभंग श्री ज्ञानेश्वराचे आदि व समाधीचे अभंग यात निदर्शनास येतात. जसे आळंदी हे गावं पुण्यभूमी ठाव । दैवतांचे नाव सिध्देश्वर ॥ चौऱ्यांशी सिध्दांचा सिध्दभेटी मेळा । तो सुख सोहळा काय वर्णू ॥ विमानांची दाटी पाहती सुरवर । वर्षताती भार सुमनांचे ॥ नामा म्हणे देवा चला तया ठाया । विश्रांती घ्यावया कल्पवरी ॥ कैलासीचा वास अधिक सिध्दबेट । विष्णूचे वैकुंठ पुरातन ॥ अलंकापुरी हे शिवपीठ । पूर्वी येथे होते निळकंठ ॥ ब्रम्हादिकी तप वरिष्ठ । येथेची पै केले ॥ भोवती वनवल्ली वृक्षी । येते देव येऊनी होती

आळंदी हे गावं पुण्यभूमी ठाव । दैवतांचे नाव सिध्देश्वर ॥ १ ॥ चौऱ्यांशी सिध्दांचा सिध्दभेटी मेळा । प्रत्यक्ष स्थापिला कल्पवृक्ष ॥ २ ॥ तयासी नित्यतां घडता प्रदक्षणा । नाही पार पुण्या वास स्वर्गी ॥ ३ ॥ नामा म्हणे देवा चला तया ठाया । विश्रांती घ्यावया कल्पवरी ॥ ४ ॥ भुवैकुंठ पंढरपूर । त्याहनी थोर महिमा या ॥ कैलासीचा वास अधिक सिध्दबेट । विष्णूचे वैकुंठ पुरातन ॥ अलंकापुरी हे शिवपीठ । पूर्वी येथे होते निळकंठ । ब्रम्हादिकी तप वरिष्ठ । येथेचि पै केले ॥ १ ॥ भोवती वनवल्ली वृक्षी । येथे देव येऊनी होती पक्षी । हे असे नित्य साठी । अस्थी नासती उदकी ॥ २ ॥ कोटी कुळे अमुप उध्दारीन । अजान वृक्षाची पाने जाण । भक्षुन करी जो अनुष्ठान । त्यासी साध्य होईल ज्ञान । येथे संशय नाही ॥ भोवती वनवृक्षवल्ली पंचक्रोशी खडे । झाले धडपुडे ब्रम्हरूप ॥

पक्षी ॥ हे असे नित्य साक्षी । अस्थी नाचती उदकी ॥ कोटी कुळे अमुप उध्दारीन । अजान वृक्षाची पाने जाण । भक्षुन करी जो अनुष्ठान । त्यासी साध्य होईल ज्ञान । येथे संशय नाही ॥ भोवती वनवृक्षवल्ली पंचक्रोशी खडे । झाले धडपुडे ब्रम्हरूप ॥ असे नामदेवांनी संतांचे सिध्दबेट महात्म्यांचे हजारो अभंग रचले आहेत, श्री चांगदेवांनी इ.स. १२९० मध्ये जनतेला सिध्दबेटात मिष्टान्न भोजन दिले. इ.स. १२९३ मध्ये श्री चांगदेवांनी श्री विठ्ठल-रुक्मिणी मंदिर बांधले. विसोबा नावाच्या ब्रम्हणाला बोध केला, वेदविद्या पारंगत अशा ब्रम्हणाला ब्रम्हज्ञान व अनुभूती मुक्ताईने याच ठिकाणी दिली तदनंतर आपण वेदांच्या ज्ञानाचे ओझे वाहणारे खेचरच होते असे पटल्याने त्यांनी स्वतःला विसोबा खेचर म्हणविले, तसेच मुक्ताईने ताटीच्या अभंगाने ज्ञानेश्वराला शंतविले असे हे ऐतिहासिक, पौराणिक महान किर्तीचे अलौकिक सिध्दबेट आहे.

॥ वै.गु.वासुदेव महाराज ॥

सिध्दबेट, येथे योग सामर्थ्याने श्री संत ज्ञानेश्वरांच्या पाटीवर मुक्ताईने मांडे भाजले.

सिध्दबेटाचा इतिहास

आळंदी हे गावं पुण्यभूमी ठाव । दैवतांचे नाव सिध्देश्वर ॥ चौऱ्यांशी सिध्दांचा सिध्दभेटी मेळा । तो सुख सोहळा काय सांगू ॥ कैलासीचा वास अधिक सिध्दबेट । विष्णूचे वैकुंठ पुरातन ॥

या प्रमाणे नामदेव महाराजांनी सिध्दबेटाचे अपूर्व वर्णन केले आहे. त्रिलोकीतील संपूर्ण तीर्थ देवतांसह पूज्य, चारधाम सातपुऱ्या, १२ ज्योतिर्लिंग, योगी, संत ह्यांच्या अजानवृक्ष परिसरांत सिध्दबेटात ज्ञानेशादी पूजार्थ भिन्नरूपे धारण करून राहत आहेत. श्री ज्ञानेश्वर महाराजांच्या समाधी मंदिरापेक्षाही सिध्दबेटातील ह्या त्याच्या पवित्र कर्मभूमी दर्शनार्थ, पारायणार्थ, वारकरी आवर्जुन येथे येतात, नामदेवादी संतासह पद-यात्रा करून सर्व संत ज्ञानेश्वर महाराज याच सिध्दबेटात राहिले.

सन १२९३ मध्ये सर्व संतमेळी ज्ञानेश्वर महाराजांनी संजीवन समाधी घेतली. जगतगुरु श्री तुकाराम महाराजांनी ज्ञानेश्वर महाराजांचे दिव्य समाधी मंदिर बांधले (पुणे गॅझेट १८८५ पान नं. १०२ ते १०४) तुकाराम महाराज ज्ञानेश्वरांची पालखी पंढरी - वारीस नेत असत. ते पंढरी वारीचे काम त्यांनी अव्याहतपणे सुरु केले. त्यानंतर जगतगुरु श्री तुकाराम महाराजांचे पुत्र श्री नारायण महाराजांनी तुकाराम महाराजांचे मंदिर देहू येथे बांधून या पवित्र सिध्दबेटातून ज्ञानेश्वर महाराज व तुकाराम महाराज यांच्या पादुका एकाच पालखीत ठेवून पंढरी - वारीस पालखी नेणे सुरु केले. पुढे हैबत बाबांनी याच सिध्दबेटातून माऊलीची स्वतंत्र पालखी नेण्याचा प्रारंभ केला. आज पालखीबरोबर लाखो भाविक जात आहेत अशा या पवित्र सिध्दबेटात असंख्य यात्रेकरून दर्शनार्थ अखंड येत असतात. इ.स. १२९० मध्ये विप्र आज्ञेने देहांत प्रायश्चित्त घेण्यास विठ्ठलपंत व रुक्मिणी प्रयागी गेले. वेदोक्त मंत्रोच्चार करून त्यांनी देहांत प्रायश्चित्त घेतले. विप्र आज्ञेने ज्ञानेश्वर महाराज पैठणी आले. रेड्याकरवी वेद वदविले, स्वर्गस्थ पितरांना जेवू घातले. नेवाशाला शिवालयत सच्चितानंद बाबास जिवंत करून ज्ञानेश्वरी ग्रंथ लिहिला. परत आळंदी जवळील सिध्द बेटातच आले. सिध्दबेटातून भैरवनाथ मंदिरपर्यंत निर्विभित भागिरथी वरून चालविली (सोलापूर राज्यात पान नं. ८३० ते ९४६ वर विस्तृत वृत्त दिले आहे.) चांगदेव महाराज, त्या चमत्कारामुळे शरण आले, त्यांनी गुरुपूजा करून सोहळ्यास जमलेल्या जनतेस, सामुदायिक सहभोजन दिले.

॥ वै.गु.वासुदेव महाराज ॥

सिध्दबेट येथूनच संत श्री ज्ञानेश्वर महाराजांनी योग सामर्थ्याने आपल्या भावंडांसमवेत निर्विभित चालवून चांगदेवांचे गर्वहरण केले. (श्री ज्ञानदेव व श्री चांगदेव यांची भेट)

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्तावाई यांची जन्मभूमी,

लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धवेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे .
श्री सिद्धवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदैव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

अन्नछत्र

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

अन्नछत्र

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे .

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सौपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धवेट कैळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.
श्री सिद्धवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ कैळगांव आयोजित

अन्न उत्सव

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे .
श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगाव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
 लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे.
 श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

अन्नछत्र

॥ गुरुचरित्र पारयण ॥
 पाठकपत्र: श्री. म. व. मधुकाबा यंत्रि (गुरुजी)
 पुणे-४११००१, २२/११/२०१९, १०:३० वाजेपर्यंत

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्री गुरुदेव ! आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे. आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे. आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे.

श्री गुरुदेव ! आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे. आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे. आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे.

श्री गुरुदेव ! आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे. आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे. आपण जन्मलेला दिवस म्हणजेच आपण जन्मलेल्या संपूर्ण जगाचा जन्मदिवस आहे.

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे

प्रतिष्ठान, केळगाव (श)
आळंदी (देवाची) ता. खेड, जि. पुणे.
ताबाई यांची जन्मभूमी: लीलाभूमी
देवाची ॥ देवाची ॥ १ ॥
ता ॥ लो मुख सोड्या काय ॥ १ ॥
ता ॥ पंचांगी भय सुखाव ॥ १ ॥
ता ॥ निवृत्ती पावला कल्याणी ॥ १ ॥
देवटे ॥ निवृत्ती देवु पुण ॥ १ ॥
ता ॥ पुनी देव हने केळगाव ॥ १ ॥
ता ॥ देवाची ॥ १ ॥
॥ देवे देव केळगी हने ॥
॥ अरवी मनाली उदरे ॥
॥ देवा सिद्धबेट केळगाव ॥ १ ॥
॥ देवा कल्याण ॥ १ ॥
॥ देवा पहाता प्रदक्षणा ॥
॥ जाय रक्ती ॥ १ ॥
॥ देवा ॥ १ ॥
॥ देवा पावली ॥

सिद्धबेट ग्राम विकास प्रतिष्ठान, केळगाव
पु. के. गांव (देवाची) ता. खेड, जि. पुणे.

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित
अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

श्री सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित
अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्तावाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दवेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

श्री सिद्धवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

अन्नछत्र

श्री सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे .
श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित
अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

॥ गुरुचरित्र पाठय

अध्यापन वी सुधारण विकाश मंडळ

संपादन: ह.भ.प.दयानंद

दि २०/०८/२०१९

दि २३/०८/२०१९

संपादन: ह.भ.प.द.

पुणे १२० म

मक

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

ह.भ.प.शांताराम म.गांगुर्डे यांचा सत्कार करतांना ग्रामस्थ शिवाजी म.मुंगसे मा.सरपंच नंदकुमार मुंगसे यांच्या हस्ते. .

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग
के.ए. रोड, आळंदी, जिल्हा अन्न व पौष्टिक विभाग, पुणे
कार्यालय संचालक • आळंदी देवाची (सिद्धबेट) केळगाव, पुणे
कार्यालय संचालक • सी.आ. रोड, पुणे
कार्यालय संचालक • सी.आ. रोड, पुणे
कार्यालय संचालक • सी.आ. रोड, पुणे
कार्यालय संचालक • सी.आ. रोड, पुणे

अन्नछत्र

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

अन्नछत्र

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे .
श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

गुरुवर्य ह. भ. प. योगीराज म. गोसावी यांचा सत्कार करतांना ग्रामस्थ श्री रघुनाथ म. प्रतिष्ठाणचे अध्यक्ष श्री प्रकाश मुंगसे यांच्या हस्ते . .

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे.
श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समास्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

अन्नछत्र

मृदंगाचार्य ह.भ.प.पंडीत दासोपंत स्वामी डंडाळकर यांचा सत्कार करतांना ग्रामस्थ सामाजिक कार्यकर्ते श्री पांडुरंग मुंगसे ...

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धवेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे .

श्री सिद्धवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समाज ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

अन्नछत्र

गानसम्राज्ञी ह.भ.प. गोदावरी ताई मुंडे यांचा सत्कार करतांना ह.भ.प.सौ. कविता दयानंद कोळी अध्यक्ष रुखिनी माता महिला स्वयं सहायता वचत गट सिद्धवेट केलगाव . .

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्तावाई यांची जन्मभूमी,
श्री । ज्ञानलीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे .

ळ आहे. यामध्ये अजान
न्यांशी नवनाथी
डे याला " चौऱ्यांशी
बोधले जाते. सिध्दबेट
डील - विठ्ठलपंत व अ
तळ यागो श्री चांगदेव
सिध्दबेट परिसरात आये
गगनचुंबी नादरुकादी नि
सलेली श्री मा
याच सिध्ददे
ज्ञानेश्वर मह
काबाई महार
आत्मक जाग
न मंदिर व
सि भावडॉर्ट
पवित्र स्था
तांची सामुद
पावन झा
मंडळी रंज
कधीरपंथी,
लापासुन येत
तय्य, ज्ञानेश्वरा
असे नामदेवा
हजारी अभंग आ
विठ्ठल मुंगसे. अ

आळंदी हे गांव पुण्यभूमी ठाव । देवताचे नांव सिध्देश्वर ॥ १ ॥
चौऱ्यांशी सिध्दांचा सिध्दबेटा येळा । तो सुख सांहळा काय सांगू ॥ २ ॥
विमानांची दाटी पाहली सुरवर । बर्षताली भार सुमनाये ॥ ३ ॥
नामा म्हणुं देवा घला तथा ठाथा । विश्राली ध्यावया कल्पवरी ॥ ४ ॥
(संत नामदेव महाराज गाथा प्रमाण)

सिध्दबेटाचा इतिहास

केलासीचा वास अधिक सिध्दबेटा येथे वैकुंठ पुरातन ॥ १ ॥
अलंकापुरी हे शीव... येथे होले नीळकठ ।
ब्रह्मादिकी तप... पं केले ॥ १ ॥
सोयली वनवली वृक्ष... येऊनि हाती पक्षी
असे नित्य साह... सासती उदकी ॥ १ ॥
चो... का ।

श्री सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्तावाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दवेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

अन्नछत्र

श्री सिध्दवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिध्दबेट केळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.

श्री सिध्दबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केळगांव आयोजित
अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धवेट केलगाव, आळंदी देवाची, पुणे.
श्री सिद्धवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगाव आयोजित

अन्नछत्र

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, शोषान, मुक्तावाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धवेट कळगाव, आळंदी देवाची, पुणे.
श्री सिद्धवेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ कळगांव आयोजित

अन्नछत्र

श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व सिध्दबेट ग्राम विकास प्रतिष्ठान, सिध्दबेट आळंदी देवाची (शासनमान्य)

॥ संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी, लीलाभूमी, वास्तव्यभूमी, सिध्दबेट आळंदी देवाची, पुणे ॥

* सिद्धबेट महात्म्य *

आळंदी हे गांव पुण्यभूमी ठाव । देवताचे नांव सिद्धेश्वर ॥

चौन्यांशी सिद्धांचा सिद्धबेटा मेळा । तो सुख सोहळा काय वर्षा ॥

यानुसार श्री क्षेत्र आळंदी देवाची, जि.पुणे येथील सिद्धबेट हे संपूर्ण आमजनतेचे अनादी जागतिक तीर्थक्षेत्र आहे. इंद्रायणी व कुबेरगंगा या नद्यांच्या काठावर वसलेले हे सिद्धबेट म्हणजे...

कैलासीचा वास अधिक सिद्धबेट । विष्णूचे वेंकूत पुरातन ॥

भूमीवरी हे साक्षात वेंकूत । पूर्वी येथे होते निकंत । ब्रह्मदिकी वरिष्ठ । तप येथेचि वें केले ॥

सिद्धबेट परिसरामधील वृक्ष, वेली, पक्षी, माती, खडे यांचं महात्म्य सांगायचं झाल्यास...

भोवती वनवल्ली वृक्षी । देव होऊनि येती पक्षी । हे असो नित्य साक्षी । अस्ती नास्ती उदकात ॥

भोवती वनवल्लीवृक्षी पंचक्रोशी खडे । झाले धडफुडे ब्रह्मरूप ॥

येथील अजानवृक्षांचं येवढं महात्म्य आहे की,

अजानवृक्षाची पाने जाण । भक्षुन करील जो अनुष्ठान । त्यासी साध्य होईल ज्ञान । येथ संशय नाही ॥

येथे संपूर्ण इच्छा पूर्ण होतात. म्हणून जप-तपादी साधन नको. येथे निष्ठावंत वारकरी केवळ ज्ञानेश्वरी पारायण करुन सौख्यानंद प्राप्त करुन घेतच आहेत. श्री माऊलींचे वडील श्री विठ्ठलपंत व मातोश्री रुक्मिणीदेवी यांना तत्कालीन समाज रचनेने जाती बहिष्कृत केल्यामुळे बारा वर्षापर्यंत अजानवृक्षाची पाने खाऊन ते या सिद्धबेटात राहले. याच सिद्धबेटमध्ये श्री निवृत्तीनाथ महाराज, श्री ज्ञानेश्वर महाराज, श्री सोपानदेव महाराज व श्री मुक्तादेवी अवतीर्ण झाले. त्यामुळे सिद्धबेट ही या चारही भावंडांची जन्मभूमी, लीलाभूमी, वर्धमानभूमी, कर्मभूमी, वास्तव्यभूमी म्हणून प्रसिद्ध आहे. या चारही भावंडांनी जगदीधाराकरिता अनेकानेक दिव्य लीला याच सिद्धबेटात केल्या. ताटीचे अभंग, पाठीवर मांडे भाजणे, निर्जिव भित चालविणे, चांगदेवास भेट, संत संमेलन, आदी लीला करुन संपूर्ण जातीधर्माच्या भक्तांसह संतांनी सामुदायिक सहभोजन (काला) केला. पुणे डिस्ट्रीक्ट गॅझेटियर पेज नं. १०२ ते १०४ व ४०४ यावर श्री माऊलींच्या दिव्य लिलांचे सुंदर वर्णन आहेच. सामाजिक ऐक्य साधून श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांनी पंदरीची वारी याच सिद्धबेटातून सुरु केली.

सिद्धबेटमधील प्राचीन श्रद्धास्थळाचे जतन, संवर्धन, पूजन करीत गुरुवर्य श्री. ह. भ. प. जयराम महाराज भोसले यांनी असंख्य विद्यार्थ्यांना विद्यादानाचे पवित्र कार्य येथेच केले व या सिद्धबेटकरिता मोठा लढा दिला. सिद्धबेट मुक्त व्हावे, याचे संरक्षण व्हावे याकरिता श्री संत वासुदेव महाराज उपाख्य श्री ज्ञानेश्वरदास यांनी महाराष्ट्र शासन, केंद्र शासन, हायकोर्ट, सुप्रीम कोर्ट आदी ठिकाणी सातत्याने पाठपुरावा करुन सिद्धबेट मुक्त केले व शासन दरबारी तथा विद्यमान न्यायालयाचे सरकारी वकील, आदींना गॅझेटियर व कागदपत्रे पुरवून न्यायालयाची मदत केली. सिद्धबेट विकासाकरिता २५ कोटी रुपये मंजूर करवून घेतले. श्री संत वासुदेव महाराज यांनी केलेल्या आवाहनानुसार ग्राम पंचायत केळगांव, नगर परिषद आळंदी देवाची तथा महाराष्ट्रातील असंख्य ग्रामपंचायत, पंचायत समिती, जिल्हा परिषद, नगर परिषद, विविध संस्था, लोकप्रतिनिधी, महाराज मंडळी, वारकरी भाविकांनी सिद्धबेट मागणी शासन दरबारी रेटून धरली. सध्या या परिसराचा शासनाद्वारा सुंदर विकास सुरु आहे.

सिद्धबेट मधील ८४ सिद्ध, नवनाथ, अजानवृक्ष, संतांचे चरणरज या सिद्धभूमीची अनुभूती आजही भक्तांना करवून देत आहेत.

दानामध्ये दान श्रेष्ठ दान अन्नदान । येथे एक शित दिधल्या अन्न । कोटी कुळे होती उध्दरण ॥ एक एक शित खाती । कोटी कोटी यज्ञ होती ॥

म्हणुन.... **अन्नदान**

* प्रकाशन सौजन्य - दत्त सेवा प्रतिष्ठान औराद (शहा) जि. लातूर. शाखा - सिध्दबेट आळंदी देवाची ४११२१०५

श्री संत वासुदेव महाराज
(श्री ज्ञानेश्वरदास)

ह. भ. प. दयानंद महाराज कोळी
(अग्रक्षेत्र, संस्थापक, अध्यक्ष, व मुख्य मार्गदर्शक)

श्री. विकास विठ्ठल मुंगसे
(अध्यक्ष, सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान केळगाव)

गुरुवर्य श्री ह. भ. प.
जयराम महाराज भोसले

अॅड. शिरीष टवळे साहेब
(हायकोर्ट मुंबई, सुप्रीमकोर्ट विद्दी)
निर्मात्रित सवस्थ श्री संत वासुदेव महाराज
ज्ञानपीठ संस्था, अकोट, जि. अकोला

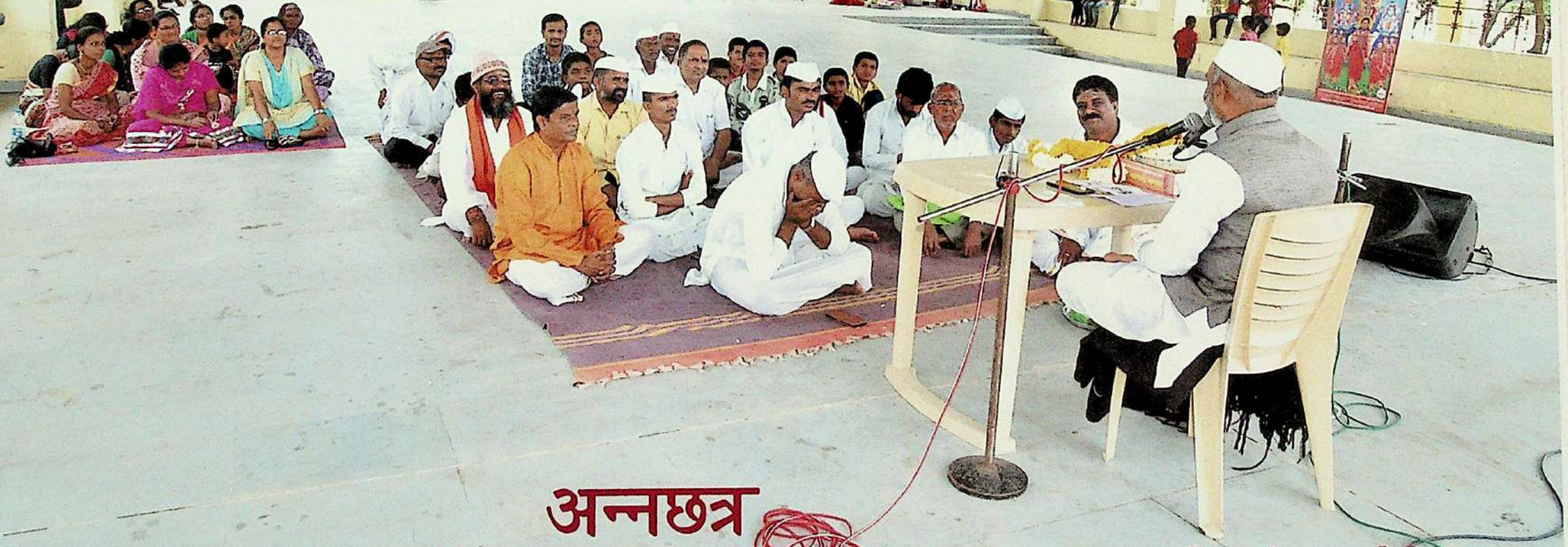

सिद्धबेट, येथे योग सामर्थ्याने
श्री संत ज्ञानेश्वरांच्या पाठीवर
मुक्ताईने मांडे भाजले

आलेल्या सर्व भाविक भक्तांचे महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने सहर्ष स्वागत !

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, अळिंदी देवाची, पुणे .

अन्नछत्र
श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

संत निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताबाई यांची जन्मभूमी,
लीलाभूमी, वास्तवभूमी, सिद्धबेट केलगाव, अळंदी देवाची, पुणे.

श्री सिद्धबेट ग्रामविकास प्रतिष्ठान, श्री दत्त सेवा प्रतिष्ठान व समस्त ग्रामस्थ केलगांव आयोजित

अन्नछत्र

